

A 1731/tillväxt

Tekijä: Keskiryhmä
Käsittelijä: Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunta

Jäsen ehdotus hyvin toimivista pohjoismaisista työmarkkinoista

Ehdotus

Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunta ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että se ryhtyy viipymättä tarkistamaan vuonna 1982 allekirjoitettua ja vuonna 1983 voimaan tullutta sopimusta Pohjoismaiden yhteisistä työmarkkinoista sekä sen lisäpöytäkirjaa.

että se tarkastaa kaikki muutkin sopimukset ja lisäpöytäkirjat, jotta ne eivät muodosta esteitä nykyaikaiselle ja tehokkaalle yhteistyölle.

Taustaa

Viime vuosien aikana Pohjoismaiden neuvostossa on toteutettu uudistustyötä, jonka tarkoituksena on ollut tehostaa ja nykyaikaistaa niin organisaatiota kuin päätöksentekoa. Uudistus on ollut monella tapaa tarpeen, sillä yhteistyömuodoissa oli monin paikoin havaittavissa urautumista. Toiveena on, että uudistustyö jatkuu.

Uudet toimintatavat eivät kuitenkaan yksin riitä, jos sopimukset ja niiden lisäpöytäkirjat jarruttavat pohjoismaista yhteistyötä ja muodostavat esteitä Helsingin sopimuksen hyvien tarkoituksien toteuttamiselle. Jo vuonna 1954 solmittiin sopimus Pohjoismaiden yhteisistä työmarkkinoista. Sopimusta on sen jälkeen tarkistettu, ja vuonna 1982 allekirjoitettu uusi sopimus astui voimaan vuonna 1983.

Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan hallitukset, jotka katsovat Pohjoismaiden kansalaisten perusoikeuksiin kuuluvan oikeuden saada vapaasti siirtyä työhön ja asettua asumaan toiseen Pohjoismaahan, haluavat vuoden 1982 sopimuksella sekä lisätä että rajoittaa liikkuvuutta. Sopimuksen tulee tukea kunkin maan toimenpiteitä tasapainoisen työllisyyskehityksen turvaamiseksi niin, etteivät maiden väliset muutoliikkeet aiheuta tasapainottomuutta työmarkkinoilla. Kokonaisuudessaan sopimuksen on oltava hyödyksi maiden taloudelliselle ja sosiaaliselle kehitykselle.

Sopimuksen lisäpöytäkirjassa todetaan kuitenkin selvästi, että toisesta Pohjoismaasta työvoimaa hankkivien työnantajien tulee käyttää virallista työnvälitystä. Tavoitteena on estää työnantaja harjoittamasta yksityistä työvoiman värväystä toisessa

Pohjoismaassa. Nykypäivän valossa tämä näyttyy merkittävänä esteenä, sillä rekrytointia tehdään yhä enemmän muiden viestintäkanavien kautta.

Sopimus Pohjoismaiden yhteisistä työmarkkinoista ei enää moniltakaan osin ole nykypäivän työmarkkinatilanteiden tai tämän hetken pohjoismaisen yhteistyön mukainen. Työnvälitysesimerkki osoittaa selkeästi, että sekä sopimus että lisäpöytäkirja pitäisi viipymättä tarkistaa.

Pohjoismaisesta yhteistyöstä voi tulla yhä tärkeämpää riippuen eurooppalaisesta kehityksestä sekä tarpeesta turvata ja kehittää yhdessä Pohjoismaiden kansalaisten mahdollisuuksia hyvään elämään. Tästä syystä on tärkeää tarkistaa ja uudistaa sopimuksia ja niiden lisäpöytäkirjoja.

Saariselällä 18. elokuuta 2017

Anna-Maja Henriksson (r.)
Arto Pirttilahti (kesk.)
Bertel Haarder (V)
Britt Lundberg (ÅC)
Elsi Katainen (cent)
Eva Biaudet (r.)
Johanna Karimäki (vihr.)
Katri Kulmuni (kesk.)
Krista Mikkonen (vihr.)

Lars Tysklind (L)
Marcus Knuth (V)
Mikael Staffas (Lib)
Mikko Kärnä (kesk.)
Rasmus Ling (MP)
Rigmor Andersen Eide (KrF)
Sigurður Ingi Jóhannsson (F)
Staffan Danielsson (C)